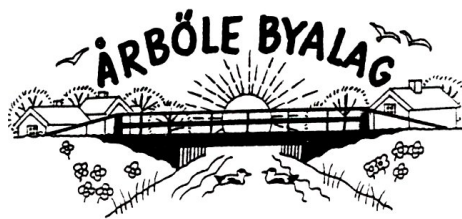

ÅrböleNytt

Info-blad till alla boende i Årböle Rote / och andra intresserade
januari 2008

Gott nytt år 2008!

Julen är överstökad och vi hoppas att alla har haft en lugn och fridfull jul, traditionellt firad med mat och dryck, med många julklappar och kramar, kanske någon dans kring granen någonstans.

Det är dags att summera året som gått. För Byalagets del har många arbetstimmar använts för vår gemenskap i Årböle rote. Årensningen med efterföljande fest, med frivilligt arbete av många, liksom med allt jobb inför och under arrangemanget På Tur i Hållnäs. Ideellt arbete gick det också åt för bakningen av Årbölebrödet i bagarstugan i augusti och till julmarknaden i Lövsta. Det mest fantastiska vi sett var uppställningen av nästan alla boende efter Årbölevägen för att staka vägen den vackra lördagen i oktober. Postupproret har definitivt satt Årböle på Sveriges karta. Trots att Magö- och Olarsbofolket nu slipper åka att hämta posten i Skärplinge är det inte färdigt ännu, Byalaget väntar på svar från EU. Byalaget har också inlett en diskussion om den dåliga bredbandstäckningen på landsbygden. En som gör ett jättefint jobb är vår webbmaster Pontus med hemsidan www.arbole.se. Har ni varit in och kollat den på länge? Den är fin, Pontus lägger ned mycket jobb och har nu snyggat till den. Nya bilder har

också tillkommit. Gästboken vittnar om att vår hemsida besöks och får beröm.

Till alla som engagerat ställer upp för Årböle rote ber Byalaget att få framföra ett stort och varmt tack.

En dag i julveckan fick vi följa Olle Wåhlander till den sista vilan i Österlövsta kyrka. Det blev en vacker ceremoni där vår kyrkoherde Lena-Britt Zetterqvist talade bl.a. om en människas frihetslängtan och livets olika nådeår (perioder). Ett nådeår kan vara långt eller kort, Olles tre senare var tiden i Skutskär med familj och arbete, tiden i Årböle och det sista året då han vistades på Wesslandia. Britt-Mari Andersson sjöng så fint till gitarr Dan Anderssons Omkring tiggarn från Luossa och När rosor aldrig dör.

I Årböle kommer vi att minnas Olle för hans allestädes närvarande, hans stora naturintresse och för många andra ting och vi kan i minnet se honom komma gående eller cyklande på väg någonstans. Olle blev 86 år.

ÅRBÖLE BYALAG

ordf. Björn Skeppström

tel. 0294-340 46

sekr. Mona Sundberg

kassör: P G Wahlgren

Handelsbanken

bg.nr: 5006-2397

Årböle Byalags hemsida:

www.arbole.se

Byalaget har fått en förfrågan från Posten i Skärplinge vilket nytt postortsnamn som postmottagarna inom Årböle rote skall få i framtiden, antingen att återta det gamla xxx xx *Lövstabruk* eller anta det helt nya namnet xxx xx *Hållnäs*. Styrelsen har inte någon synpunkt på det utan överlåter det till er att lämna synpunkter.

Vi ber er att höra av er till Björn Skeppström och säga vad ni tycker, tfn 340 46.

Anledningen till denna förfrågan är att när poststationerna lades ner i slutet av 1970-talet (Lövstabruk 1979) och ersattes med lantbrevbärare, upptäckte befolkningen det opraktiska med den nya adressen 810 65 Skärplinge.

- gods som skulle levereras till Lövstabruk och byar-gårdar däromkring hamnade i Skärplinge
- ortsnamnet försvann och alla blev plötsligt Skärplingebor
- adresserna i Lövstabruk blev för långa ex. Stora gatan 45 Lövstabruk 810 65...
- vid uttryckningar av ambulans och brandkår blev det lätt felåkning

Lövsta Bygderåd gjorde flera ansökningar under några år till postverket och kommunen i frågan och fick till svar att det ska bli i framtiden. **Det har gått nästan 30 år!**

Lite Rotehistoria

Med anledning av Olle Wåhlanders bortgång den 30 november kom vi osökt att tänka på varför han hade bosatt sig i Årböle. Olles far David hade en firma, Wåhlanders el i Skutskär där även sönerna Olle och Åke arbetade. De drog in el på många ställen i Hållnäs. Wåhlander ville bygga ett fritidshus vid Hållnäs-kusten, men hans fru tyckte att det skulle bli för blåsig, så man såg sig om efter annat och valde så småningom att arrendera en tomt av Gunnar Karlsson i Årböle. Det var i början på 1950-talet. Tomten inköptes senare. När Olle fick pension flyttade han hit för att bo permanent och huset byggdes ut, brunn borrades och avlopp drogs. Med hjälp av Kjell Sternrud lät Olle senare bygga sig en bastu vid ån. Idag har Olles stuga återbördats till Gunnars hemman som i dag ägs av Mona och Bo Sundberg.

När kom egentligen elektriciteten till Årböle rote? Hur var det att plötsligt bara knäppa på

en knapp för att få lyse? Hur var känslan av att få skrota alla fotogenlampor och karbidlyktor? Inte förrän i början på 1940-talet fick Hållnäsborna elektricitet. Då hade man haft el i Lövstabruk sedan länge. Bruket fick el från eget kraftverk redan 1917 och efter att Älvkarleby kraftverk var byggt kom elektriciteten därifrån i 1920-talets början. Att det dröjde så länge innan det blev aktuellt i Hållnäs berodde på att fastighetsägarna själva måste betala elektrifieringen genom att teckna andelar och många ansåg sig inte ha råd. De skulle dessutom hålla stolpar och svara för resningen. En annan utlösande faktor var att det började bli ont om fotogen och karbid under kriget.

Årböle bestämde sig för att gå med i Österlövsta Elektriska distributionsförening, en ekonomisk förening. Elinstallatören Kalle Blomsten från Skärplinge blev ansvarig för planering och arbete. Byborna köpte andelar i föreningen och det skrevs kontrakt. Stolpar och vissa dagsverken med linjearbetet fick delägarna stå för.

Den 22 september 1941 knäpptes strömmen på för första gången. Nu var elektriciteten indragen till alla fastigheter i Årböle by. Det firades med dans på Åhrmans loge. Den här händelsen inföll när det var mobilisering och fanns luftbevakning i byn. Just då var det kvinnliga bevakare i byn och det drog många pojkar till festen. Kanske var det John Malmström som svarade för dansmusiken. Han var linjearbetare under den här tiden åt Blomsten.

Evy Gustavsson kommer ihåg att Kallnäs, där bolaget ägde husen, fick elektricitet senare. Hon mindes att hennes familj var bjudna till Manne Forsberg när de hade fått el och hur han demonstrerade elektriciteten genom att trycka på knappen och retas lite med dem som ännu inte fått.

Östansjögårdarna elektrifierades 1943.

Vid Wahlgrens inköptes mjölkmaskinen 1943. Det blev stora lättnader i arbetet när man kunde koppla in och använda motorer till olika göromål, t.ex. till tröskverket, vedkapen och vattenindragningen.

Österlövsta elektriska förening distribuerade strömmen till Årböle och uppbörd skedde ett par gånger per år. Man fick gå fram till Lövstabruk och betala sin faktura till föreningens representant vid vissa bestämda dagar.

På 1960-talet övertog Älvkarleby kraftverk föreningen.

Källor: Gunborg Wallén, Evy Gustavsson, Tage Eriksson,
Tore Wendin, Clary Gustafsson, Hållnäs Förr och Nu
1992-93
